

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: Hegyi Ödön

Cím: Budapest jubilál

Forrás: Magyarország

Bp.
(Hely)

1913 XI 16
(Idő)

(Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy

9.439

Hely

Idő

"1873/1913"

Személy

Közp. nyomt. XX. cs. 23.

Budapest jubilál.

Budapest, november 15.

Budapest törvényhatósága hétfőn ünnepi közgyűlést tart a pesti Vigadóban, a három testvérváros: Pest, Buda és Ó-Buda egyesítésének negyvenedik évfordulóján. Ugyancsak a városi Vigadóban folyt le 1873. október 25-én az új főváros alakuló közgyűlése. Akkor lendült neki magyarok fővárosa a világvárosi fejlődésnek. Szinte mindaddig érzésben sem volt közösség a három város közt.

Budavára, a királyi város, nagy történeti emlékeken élt, s elpusztulva magyar polgársága a hódoltság alatt, német volt érzésben és a politikában. Budapest egyik historikusa: Palugyay Imre, aki elrettentő példát adott művében a hivatalos történetírásról, az abszolutizmus alatt irván, büszkén hirdeti, hogy a «forradalmi kormány» 1848-ban hasztalan sürgette Buda tanácsánál az unjonczokat, csak egyet sem kapott. És Buda akkor is, amikor már semmi értelme sem volt annak, hogy a nála nagyobbra nőtt Pestnek diktáljon, elavult jogok révén, még mindig felsőbbiséget vindikált magának. Pedig ugyan régen elmúlt az az idő, mikor még bírót is Buda adott Pestnek, s az is, amikor valósággal királyi székhely volt a Vár.

A fürge bevándorlókkal szemlátomást duzzadó Pest, amint mindig, hosszú századokon is, kereskedő város volt, az maradt történetének legujabb korszakában is, az egyesítés idején. Buda csendes hivatalnokváros volt, Ó-Buda pedig kisiparosok és földmivesek csekély mezővárosa. Így találta őket az egyesítésről szóló törvény, minekutána jóval előbb, a szabadságharcz kormányja is kimondotta már az

egyesítést.

Káprázttató lendülettel indult meg az egyesítés után, bár nyilván kevésbé az egyesítés folytán, a főváros fejlődése. A változás, ami Pest arculatján csak az utolsó két évtized alatt is végbement, fölséges életerőről tanuskodik. De mi volt Pest, a külsőségeiben kevésbé változó Buda mellett, negyven évnek előtte!? A Koszoru 1872. évfolyamában Pest egyik látogatója így ír a városnak ma legelőkelőbb részéről: «Pest egyik legromdább tájéka a Nemzeti Múzeum környéke...» Nem sokkal előbb «Egy vidéki ember levelei Pestről» a város legkellemesebb változását ebben látják: «A bérkocsisok közül ketten-hárman is megszólítottak, még pedig magyar nyelven. Ez utóbbi körülmény oly haladás, miképp hinni sem mertem volna, hogy azt valaha megérjem».

Ödön háztömbök, egész utcaszorok tüntek el a városrendezés sietős munkájában. A hajden szépitő-bizottságnak nem volt olyan szalma Pest jövődjéről, aminél szebb ne volna maga a valóság. Mert barátai vagyunk Budapestnek, ócsároljuk hibáit, s a hiányait, de azért, mert szeretjük a mi városunkat. S titkon megvalljuk magunknak a gyönyörűségeket, melyeket Budapest nagyszerű gyarapodása ránk áraszt.

Statisztikát kellene írunk, hogy tökéletes képet adjunk a negyven év óriási változásairól, az ünneplő hangulat azonban elborítja a krónikás lelkét is és a nevezetes évfordulón csak a hódolat, elismerés és öröm szava hangozzék. Dicsőség azoknak, akik hivatásuknál fogva egész életüket ennek a városnak szentelve, így megnövesztették azt, kulturában, száz jóléti intézménnyel, szépségekkel és gazdagsággal!

Hegyi Ödön.

város háziyomdája 1919.